

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

K A R A R

Cumhurbaşkanının 10.03.2023 tarihli ve 2023/121 sayılı kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yenilenmesine karar verilmiş olup, anılan karar Resmî Gazete'nin 10.03.2023 tarihli ve 32128 Mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Kurulumuzun 10.03.2023 tarihli ve 2023/90 sayılı kararıyla, birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı Seçiminin ikinci oylamaya kalması durumunda 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının onyedinci bendinde, hastalığı veya engeli sebebiyle yata bağımlı olan seçmenlerin, muhtarlık seçimleri hariç, oy kullanmalarını sağlamak için seyyar sandık kurulu kurulmasına, oy kullanılmasına, sayım ve döküm ile birleştirme işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek görevi Yüksek Seçim Kuruluna verilmiştir.

14 Mayıs 2023 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Seyyar Sandık Kurullarının Oluşumu ile Görev ve Yetkilerini Gösterir 135/II sayılı Genelge tasarı Kurulumuza sunulmuş olmakla, konu incelendi.

GEREK GÖRÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

135/II sayılı Genelge ile seyyar sandık kurullarının oluşumunun esas ve usullerinin tespit edilmesi, sandık kurulu başkan ve üyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları, sandık kurulu başkan ve üyeleri ile ulaştırılmasında görevlendirilenlerin oy kullanmaları, sayım ve döküm ile birleştirme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Kurulumuzca 14 Mayıs 2023 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde uygulanmak üzere 135/II sayılı Genelge'nin yürürlüğe konulması uygun bulunmuştur.

S O N U Ç:

1- Seçimlerin düzenli şekilde ve dürüstlikle yönetilip, sonuçlandırılması ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla 14 Mayıs 2023 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde "Seyyar Sandık Kurullarının Oluşumu ile Görev ve Yetkilerini Gösterir 135/II Sayılı Genelge"nin kabulüne ve Genelge'nin bu Kararın eki sayılmasına,

2- Karar örneğinin ve eki Genelge'nin seçime katılabilecekleri tespit ve ilân edilen siyasi parti genel başkanlıklarına gönderilmesine,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

3- Karar örneği ve eki Genelge'nin Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

4- Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü önce bu Genelge'nin ihtiyaç miktarı kadar bastırılarak tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

5- Karar örneği ve eki Genelge'nin Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

6- Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü önce www.ysk.gov.tr adresinde ve Yüksek Seçim Kurulu kurumsal portalında yayımlanmasına,

15.03.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan
Ahmet YENER

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR

SEYYAR SANDIK KURULLARININ OLUŞUMU İLE GÖREV VE YETKİLERİNİN GÖSTERİLMESİNE İLİŞKİN 135/II SAYILI GENELGE

Kapsam

MADDE 1- Bu Genelge; seyyar sandık kurullarının oluşumu ile görev ve yetkilerini, yapacakları işlemleri, oy verme şekli ile ilgili esas ve usulleri kapsar.

Seyyar sandık kurullarının oluşumu

MADDE 2- Seyyar sandık kurulu, bir başkan, altı asıl ve altı yedek üyeden oluşur ve asıl üyeleri ile toplanır.

Seyyar sandık kurulunun ili kilendirileceği sandık kurulunun belirlenmesi

MADDE 3- İlçe seçim kurulu başkanlığı, ulaşım, seyyar sandık sayısı, sabit sandık kurulan binaların konumu ve sandık sayılarını dikkate alarak seyyar sandık kurulu ile sabit bir sandık kurulunu ili kilendirir. Bu ili kilendirmede sandık kurullarının işlemlerinin seri, rahat, güvenli, kolay ulaşılabilir ve herhangi bir aksamaya mahal vermeyecek şekilde belirlenmesine özen gösterir.

Bu belirleme, imkânlar ölçüsünde aynı binadaki sabit sandıkların ili kilendirilmesi suretiyle ve birden fazla seyyar sandık olması halinde sandığın konulduğu binadaki son sandıktan başlamak üzere geriye doğru yapılır.

Seyyar sandık kurulu başkanının belirlenmesi

MADDE 4- İlçede görev yapan tüm kamu görevlilerinin (298 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde sayılanlar hariç) listesi, mülki idare amiri tarafından yerleşim yeri adresleri esas alınmak suretiyle ilgili ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilir. İlçe seçim kurulu başkanlığı, bu kamu görevlileri arasında ihtiyaç duyulan seyyar sandık kurulu başkanlığı sayısının iki katı kamu görevlisini adaylık suretiyle tespit eder ve bu adaylar arasında manî hali bulunmayanları seyyar sandık kurulu başkanlığı olarak belirler.

Seyyar sandık kurulu başkanlığının göreve gelmemesi halinde, kamu görevlileri arasında belirlenen üye, bu üyenin de bulunmaması durumunda en yaşlı üye kurulu başkanlığı eder. (298/22).

Seyyar sandık kurulu üyelikleri

MADDE 5- İlçe seçim kurulu başkanlığı, o seçim çevresinde seçime katılan ve ilçede tekilatı bulunan siyasi partilerden, son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan beş siyasi parti tarafından, seçim takvimi dikkate alınarak kendilerine tanınan beş günlük süre içinde bildirilen birer asıl ve birer yedek üye isimleri arasında seyyar sandık kurulu üyelerini tamamlar.

Bu yöntemle tespit edilen seyyar sandık kurulu üye sayısı beşten az oldukt takdirde, eksik kalan üyelikler, aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden, aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulle tamamlanır.

Oylarda eşitlik halinde aday çekilir.

Buna rağmen beş asıl ve beş yedek üyenin tümü belirlenemediği takdirde, o seçim çevresinde seçime katılan ve ilçede tekilatı bulunan diğer siyasi partiler arasında aday çekilir. Aday çekmedeki sıraya göre, eksik üyelik sayısı kadar adı çıkan siyasi partinin, aynı usulle bildireceği kişilerle seyyar sandık kurulu üyelikleri tamamlanır.

Sandık kuruluna üye bildirme hakkı olan bir parti; oluru olmadan başka bir parti üyesini sandık kurulu üyesi olarak gösteremez.

Başka bir siyasi parti üyesinden olur alınırken ilgili kişinin yazılı beyanı alınır ve ilçe seçim kuruluna listeye birlikte verilir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

İlçe seçim kurulu ba kanı, seyyar sandık kurulunun kalan bir asıl ve bir yedek üyesini belirlemek için önce, 298 sayılı Kanun'un 22'nci maddenin birinci fıkrası uyarınca bildirilen listeden seyyar sandık kurulu ba kanı olarak belirlenmeyenler arasından, ihtiyaç duyulan seyyar sandık kurulu üye sayısının iki katı kamu görevlisini ad çekme suretiyle tespit eder ve bu ki ilerden mani hali bulunmayanları seyyar sandık kurulu asıl ve yedek üyesi olarak belirler.

Üyeliklerin bu ekinde doldurulması mümkün olmazsa, eksiklikler, ilçe seçim kurulu ba kanı tarafından, o çevrede bulunan ve seyyar sandık kurulunda görev verilmesinde sakınca olmayan kişiler arasından tamamlanır (298/23).

Seyyar sandık kurullarında görev alamayacaklar

MADDE 6- dare amirleri, zabıta amir ve memurları, Askeri Ceza Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yazılı (sivil memurlar dâhil) askeri ahıslar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve adaylar seyyar sandık kurullarına seçilemezler (298/26).

Seyyar sandık kurullarının te ekkülüne karşı ikâyet ve itiraz

MADDE 7- Seyyar sandık kurullarının te kiline dair ikâyet, ilçe seçim kurulu veya ba kanı tarafından yapılan i lemlerin düzeltilmesi için bu i lemlerin neticesinden itibaren bu kurullara veya ba kanlarına sözlü olarak veya dilekçeyle **iki gün içinde** (26-27 Nisan 2023 tarihleri arasında) 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 110'uncu maddesinde gösterilenler tarafından yapılır.

ikâyetin reddine dair kararlara karşı, 29 Nisan 2023 Cumartesi günü il seçim kuruluna itiraz olunur. İl seçim kurulu 30 Nisan 2023 Pazar günü kararını kesin olarak verir.

Bu ikâyetin yapılmaması sandık kurulunun te ekkülüne karşı itiraza engel olmamakla birlikte, itirazın sandık kurulunun te ekkülünden itibaren **yukarıda belirtilen sürede** yapılması arttır (298/119).

Seyyar sandık kurullarının görev ve yetkileri

MADDE 8- Seyyar sandık kurullarının ba lıca görev ve yetkileri unlardır:

a) Sandı nın ta nınmasında ve seçmenin hastalığı dikkate alınarak oy kullanma sırasında gerekli önlemleri almak (gerekirse maske takılması vb.),

b) Oyun gizliliğini sa lamak amacıyla seyyar oy kabini yerleştirilmesini ve seçmenin rahat oy kullanmasını sa layacak tedbirleri almak,

c) Görev yaptı rı seyyar sandı nın seçmen listesinde kayıtlı olmayıp da, ba ka bir sandık seçmen listesinde kayıtlı olan sandık kurulu ba kan ve üyelerine, seyyar sandık kurulu üyelerini görev yerlerine ula tırmak için görevlendirilen ki ilere ve varsa o sandı nın güvenliğini sa lamakla görevli kolluk görevlilerine ilçe seçim kurulundan aldıkları belgelere istinaden oy kullandırmak, oy kullandırları seçmen listesinin sonuna yazmak, imzalarını almak ve belgeleri ilçe seçim kuruluna teslim etmek,

ç) Seyyar sandıktan çıkan zarfları saymak, "Seyyar Sandık Kurulunca Düzenlenecek Uygunluk Tespit Tutana ısı" ile önceden il kilendirilen ve sayımın yapılacağı sabit sandık kuruluna teslim etmek,

d) Oy verme i leri hakkında ileri sürülecek ikâyet ve itirazları incelemek ve karara ba lamak, kararları tutanak defterine geçirerek altını imzalamak,

e) Sandık kurulu tutanak defteri ile gerekli di er tutanakları düzenlemek ve altını imzalamak,

f) il kilendirildi i sandı a oy kullanılan zarfların tesliminden sonra elinde kalan malzemeyi sandık ve seyyar oy kabini dışında torbaya koyarak, Örnek 88/A sayılı "Seyyar

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

Sandık Kurulu Tarafından İlçe Seçim Kuruluna Teslim Edilen Malzemeyi Gösterir Tutanak” ile ba lı oldu u ilçe seçim kuruluna teslim etmek,

g) Kanunlarla ve Yüksek Seçim Kurulu genelge ve kararları ile verilen di er görevleri yapmak (298/71-6).

Oy verme i lemlerini, mü ahitler de isterlerse ve ta itta yer varsa veya ta it kendileri tarafından sa lanmak suretiyle izleyebilirler.

Seyyar sandık kurulu ba kanının öncelikle yapaca ı i ler

MADDE 9- Seyyar sandık kurulu ba kan ve üyeleri; oy verme günü saat 06.00’da ba lı oldu u ilçe seçim kurulu ba kanlı ında hazır bulunmak ve ilçe seçim kurulu ba kanından a a ıda yazılı oy verme araçlarını kontrol ederek tutanakla teslim almak zorundadırlar.

Görev sırasında kullanacakları araç, sürücüsü ile birlikte ilçe seçim kurulu ba kanlı ınca temin edilir.

Sandık kurulu ba kanınca;

a) Görevli oldu u sandık için a zı mühürlü kese içine konulmu numaralı sandık kurulu mührü ve iki adet “TERC H” veya “EVET” yazılı mührü,

b) **Filigranlı kâ ittan üretilmi ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından üstü numaralanıp mühürlenmiş birle ik oy pusulası paketini, (Oy pusulası paketleri ilçe seçim kurulunca 50 adetlik paketler olarak önceden hazırlanır.)**

c) **Filigranlı kâ ittan üretilmi ve ön yüzünün sol üst kö esinde Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu amblemi bulunan ve ilçe seçim kurulu ba kanlı ı mührünü ta ıyan (SARI) renkli oy zarflarına ait paketi (Oy zarfı paketleri ilçe seçim kurulunca 50 adetlik paketler olarak önceden hazırlanır.)**

ç) Oy sandıklarının önüne yapı tırılacak sandık numarasını gösterir levha,

d) İstampa, ıstampa mürekkebi, mühür mumu ve sicim ile sayfaları ilçe seçim kurulu ba kanlı ınca mühürlenmiş tutanak defteri, sayım cetvelleri ve tutanak kâ itları, tükenmez kalem, maske,

e) Her sayfası ilçe seçim kurulu ba kanı tarafından mühürlü ve sonu onaylı olan iki nüsha seyyar sandık seçmen listesi,

f) Sahiplerine verilememiş olan seçmen bilgi kâ itları,

g) Sandık Kurullarının Olu umu, Görev ve Yetkilerini Gösterir 135 sayılı Genelge,

) Seyyar Sandık Kurullarının Olu umu ile Görev ve Yetkilerini Gösterir 135/II sayılı Genelge,

h) Seyyar sandık kurulu ba kan ve üyeleri ile o sandı ın güvenli ini sa lamakla görevli kolluk güçlerinin ve ilçe seçim kurulu tarafından seyyar sandık kurulu ba kan ve üyelerini görev yerine ula tırmak için görevlendirilmiş ki ilerin oy kullanma haklarının bulundu una dair belgeler,

ı) Seyyar oy verme kabini ve oy sandı ı,

i) mza cetveli,

j) Görme engelliler için hazırlanan oy kullanma ablonu, ilçe seçim kurulundan temin edilir.

Seyyar sandık kurulunun andiçmesi

MADDE 10- Seyyar sandık kurulu ba kan ve üyeleri, oy verme günü, göreve

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

ba lamadan önce, **ilk i olarak**, birer birer a a ıdaki ekilde and içer.

"Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve do ru olarak belirmesi için, görevimi kanuna göre, dosdo ru yapaca ıma, namusum, vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and içerim." (298/70).

Ba kan veya üyelere bir kısmının göreve gelmemesi (ço unlu un sa lanması)

MADDE 11- Seyyar sandık kurulu üyelerinden biri veya birkaçı göreve gelmezse veya görevini yapmazsa, ceza hükümleri saklı kalmak üzere, yerine yedek üyelere bir getirilir. ayet, bu dahi mümkün olmaz ve kurul üyeleri sayısı (ba kan hariç) üçten a a 1 dü erse bu konu tutana a geçirilir ve eksiklikler, o seçim bölgesinde seçme yeterlili ine sahip, okur-yazar olanlar arasından ba kanın seçece i kimselerle tamamlanır.

Seyyar sandık kurulu ba kanının görevi ba ına gelmemesi veya bırakıp gitmesi halinde, yerine kamu görevlileri arasından belirlenen üye, bu üyenin de bulunmaması durumunda en ya lı üye kurula ba kanlık eder. Ya konusunda uyu mazlık çıkarsa resmi kimlik belgesindeki bilgi esas alınır. Do um tarihlerinin de aynı olması durumunda ad çekilir.

Göreve gelmeyen veya bırakıp giden ba kan yahut üyenin yerine görevlendirilen ki i, önceki ba kan veya üye daha sonra gelse dahi görevini sürdürür.

Seyyar sandık kurulu ba kanı ve üç üyenin hazır bulunması halinde eksik üyelere tamamlanması yoluna gidilmez.

Seyyar sandı ın konulaca ı yerin belirlenmesi

MADDE 12- Seyyar sandı ın konulaca ı yer, yata a ba ımlı seçmenin evinde oy kullanma rahatlı ı sa lanacak ekilde belirlenir.

Seyyar oy kabininin yerinin belirlenmesi

MADDE 13- Seyyar oy kabininin yeri, seçmenin oyunun gizlili ini ve rahat oy kullanmasını sa layacak ekilde belirlenir.

Oy verme gününde sandık kurulunun toplanma zamanı ve hemen yapaca ı ler

MADDE 14- Seyyar sandık kurulu oy verme günü olan 14 Mayıs 2023 Pazar günü oy verme saatinden en az bir saat önce sandık ba ında toplanarak andiçer. Ba kan, ilçe seçim kurulundan kontrol ederek teslim almı oldu u keseyi açarak ilçe seçim kurulunun bulundu u binada sandık kurulu mührünü ve ayrıca "TERC H" veya "EVET" mührünü masanın üzerine koyar. Bundan sonra seçim sandı ının bo oldu unu orada bulunan sandık kurulu üyeleriyle mü ahitler önünde tespit ederek sandı ın kapa ını kapatır ve kapa ı mühür bozulmadan açılmayacak ekilde sandık kurulu mührü ile mühürler.

Seyyar sandık kurulu; ilçe seçim kurulu ba kanlı ından teslim aldı ı ve filigranlı kâ ıttan üretilmi , üzeri Yüksek Seçim Kurulunca numaralanıp mühürlenerek paketlenmi birle ik oy pusulası paketini açıp, tümünü sayar; birle ik oy pusulalarının her birinin arkasını sandık kurulu mührü ile mühürler ve birle ik oy pusulalarının sayısı ile her birinin arkasının sandık kurulu mührüyle mühürlenmi oldu unu tutanak defterine geçirir.

Seyyar sandık kurulu ilçe seçim kurulundan teslim alınan filigranlı kâ ıttan üretilmi ve ön yüzünün sol üst kö esinde Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu amblemi ve ilçe seçim kurulu ba kanlı ı mührünü ta ıyan sarı renkte bastırılmı olan oy zarflarını sayar, her zarfın üzerine sandık kurulu mührünü basar ve zarfların sayısı ile her birinin ön yüzünün sandık kurulu mührüyle mühürlenmi oldu unu tutanak defterine geçirir.

Sandık kurulu, sandık numarasını gösteren levhayı sandı ın önüne yapır tırır.

Seyyar sandık kurulu bu i lemlerden sonra, seçmenlerin adreslerine göre bir güzergâh belirler ve sandık seçmen listesinde kayıtlı olan tüm seçmenlerin bildirdikleri adreslere tahsis

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

edilen araçla gider. Adreste seçmenin bulunmaması veya makul sürede kapının açılmaması durumunda, bu husus sandık seçmen listesine eklenir ve aynı zamanda tutanak defterine eklenerek imza altına alınır. Bu durumda o seçmenin adresine tekrar gidilmez.

Kurulca yapılacak işlemler ve alınacak tedbirler

MADDE 15- Kanun gereği seyyar sandık kurulunca alınması gereken tedbirler ve yapılması gereken işlemler üzerinde anlaşılma olmadık takdirde, kurulu oluşturan üyelerin yarısından bir fazlasının görüşüne göre karar alınır veya işlemler yapılır. Oyların eşitliği halinde başkanın katıldığı tarafın görüşü üstün tutulur.

Seyyar sandık kurulu tarafından verilen kararlar veya yapılan işlemler varsa matbu tutanağa, yoksa olayın mahiyetine göre tutanak defterinin boş sayfalarına sırayla yazılarak başkan ve üyeler tarafından imzalanır.

Kanuna göre başkan tarafından yapılması gereken işlemler ve özel olarak sandık başkanında yapılacak işlemler (açıklamalar ve uyarılar) üyeler tarafından da yapılabilir.

Oy verme yetkisi

MADDE 16- Onaylı seyyar sandık seçmen listesinde yazılı her seçmen, oy verme yetkisine sahiptir.

298 sayılı Kanun'da sayılan istisnalar dışında, seyyar sandık seçmen listesinde kayıtlı olmayanların oy kullanmalarına izin verilmez.

Her seçmen, kanunda sayılan istisnalar dışında, hangi seyyar sandık seçmen listesinde kayıtlı ise ancak o sandıkta oy kullanabilir.

Bir seçmen, aynı seçim türü için birden fazla oy kullanamaz.

Oy verme düzeni

MADDE 17- Seyyar sandık başkanında seçmene, vereceği oy hakkında hiçbir kimse müdahale, telkin veya tavsiyede bulunamaz. Seçmen oy kullanamayacak durumda ise oyun gizliliğini ihlal etmeyecek şekilde bir yakınının yardımı ile oy kullanması sağlanır.

Oy verme süresi

MADDE 18- 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci oylamaya kalması durumunda ise, 28 Mayıs 2023 Pazar günü oy verme süresi tüm yurttan 08.00 – 17.00 saatleri arasındadır.

Oy vermenin bitiş saati geldiği halde, seyyar sandık seçmen listesinde yer almasına rağmen adresine gidilemeyen seçmenler varsa, bu seçmenlerin adreslerine gidilerek oy vermeleri sağlanır.

Oy vermenin bitiş saatinden önce, seyyar sandık seçmen listesinde yer alan tüm adreslere gidilerek oy verme işleminin tamamlanması halinde seyyar sandık kurulu ilanı kaldırıldıktan sonra sandık kurulunun bulunduğu yere giderek sandıkların açılış saatini burada bekler. Sandıklar, açılış saatinde ilanı kaldırıldıktan sonra sandıkla beraber açılır.

Seçmenin kimliğinin tespiti

MADDE 19- Adresine gidilen seçmen; Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan; Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, geçici kimlik belgesi, nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen sosyal damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden birini başkanına verir ve seçmen sıra numarasını söyler. Bu belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. (298/87, 91).

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir (298/87).

Üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan resimli ve resmî bir kimlik belgesi ibraz eden seçmenin oy kullanabilmesi için, bu belgelerin yanında ayrıca seçmen bilgi kartını veya nüfus müdürlüklerince verilmiş nüfus kayıt örneğini ibraz etmesi şarttır.

Oy verme

MADDE 20- a) Oy vermeden önceki işlemler;

Seyyar sandık kuruluna kayıtlı seçmen, oyunu kullanmadan önce kimlik belgesini ve varsa seçmen bilgi kartını beraberinde getirir ve kimliğini kanıt eder.

Sandık kurulu başkanını, adrese giderken oy zarfı, oy pusulaları, görme engelliler için hazırlanan oy kullanma şablonu, seyyar sandık seçmen listesi ile sandık kurulu mührünü ve EVET/TERCİH mührlerini bir keseye koyarak yanına alır. Seyyar sandık kurulu üyelerinden birisi sandığı, diğer seyyar oy kabinini taşır.

b) Oy verme işlemi;

Seyyar sandık kurulu tarafından seçmenin adı seyyar sandık seçmen listesinde bulunduktan sonra, seçmene oy kullandırılır.

Başkan, kanuna uygun biçimde hazırlanmış ve mühürlenmiş oy zarfı ile birlikte oy pusulalarını, hiçbir tarafında herhangi bir işaret bulunmadığını ve arkasının sandık kurulu mührü ile mühürlü olduğunu, kurul üyelerine, müdahililere ve seçmene gösterdikten sonra “TERCİH” veya “EVET” mührünü seçmene vererek seyyar oy kabinini seçmenin en rahat oy kullanabileceği şekilde yerleştirir.

Başkan tarafından seçmene;

1) Birlikte oy pusulalarında tercih ettiği cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak veya bağımsız aday için ayrılan bölümden dolayı tahrimatla “TERCİH” veya “EVET” mührünü basması, “TERCİH” veya “EVET” mührü dışında herhangi bir yerine imza atmaması veya işaret koymaması, aksi halde oyunun geçersiz sayılacağı, birlikte oy pusulasını düzgün bir şekilde katlayıp zarfa koyması ve yapıştırması gerektiği,

2) Birlikte oy pusulalarından başkası, zarfa hiçbir işaret koymaması, aksi halde kullanılan oyun geçersiz olacaktır,

3) Seçmene birlikte oy pusulaları verildikten sonra hata veya başkası bir neden ileri sürülerek yeni bir birlikte oy pusulası verilemeyeceği,

4) Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimi oy pusulalarının aynı zarfa konulacağı, açıklanır.

Seçmen, sandık kurulu başkanının açıkladığı şekilde hareket ettikten sonra seyyar oy kabininde kullanılan ve zarfa koyduğu oyları, bizzat veya bir yakını vasıtasıyla sandığa atar. Kurul başkanını oyunu kullanan seçmene kimlik kartını verirken seçmen listesindeki adı karşısına imza cetveli kullanarak imzasını atırır. Seçmen, imza atmasını bilmiyor veya herhangi bir sakatlığı nedeniyle imza atacak durumda bulunmuyorsa, sol elinin baş parmağını basar. Sol elinin baş parmağı olmayanların hangi parmağını bastığı listenin imza bölümüne ayrıca yazılır. Hiç parmağı olmayan seçmenin durumu adı karşısına yazılıp başkan tarafından imzalanır.

Okuma - yazma bilmeyen seçmenlerin oy kullanmaları

MADDE 21- Okuma - yazma bilmeyen seçmenlere, oylarını kullanmaları konusunda başkaları tarafından sandık çevresinde yardım edilemez. Okuma - yazma bilmeyen seçmen, sordukları ve istedikleri takdirde sandık kurulu başkanını, sadece birlikte oy pusulaları üzerinde

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

bulunan cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti ve ittifakların iaretlerinden hangisinin hangi aday veya partiye ait olduğunu ve tercih ettiğini cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti ve ittifakların diğ er bölüme ta ırmamak suretiyle "TERCİH" veya "EVET" mührünü basması ve birle ik oy pusulalarını katlayıp sarı renkli zarfa koyarak a zını yapı tırması gerektiğini anlatır.

Okuma - yazma bilmeyen seçmenlere oy verme sırasında yardım etmek amacıyla oy verme yerine kendisinden ba ka kimse gidemez ve oy kullanma sırasında yardım edemez.

Seyyar oy kabini müdahale yasa ı

MADDE 22- Seyyar sandık kurulu ba kan veya üyeleri ile adreste hazır bulunanlar, oy verme sırasında seçmenlere yardım etmek amacıyla seyyar oy kabini oyun gizliliğini ihlal edecek şekilde müdahale edemez.

Sandık seçmen listesine kayıtlı olmayan seçmenlerin oy kullanması

MADDE 23- İlçe seçim kurulu bakanı, seçimin yapıldığı çevrede oy verme hakkına sahip olduğu halde, (Seçimin yapıldığı seçim çevresindeki seçmen listesinde kayıtlı olması koşuluyla) görev yaptığı seyyar sandığa ait seçmen listesinde kayıtlı bulunmayan;

- a) Seyyar sandık kurulu bakanı ve üyelerinin,
- b) Seyyar sandığının güvenliğini sağlamakla görevli kolluk güçlerinin,
- c) İlçe seçim kurulu tarafından seyyar sandık kurulu üyelerini görev yerine ula tırmak için görevlendirilmiş kişilerin,

her birine seçmen olduğunu ve hangi seçim türü için oy kullanabileceğini gösteren ve sandık seçmen listesindeki bilgileri kapsayan bir belge verir [OR/25, OR/26 (Örnek: 142)]. Ayrıca, bu seçmenlerin esas kayıtlı olduğu sandık seçmen listesine me ruhat verilmek üzere kayıtlı bulunduğu sandık kurulu başkanlığına durumu yazı ile bildirir.

Bu madde uyarınca, ilçe seçim kurulu bakanı tarafından kendilerine oy kullanma hakkı bulunduğu ilkin olarak belge verilen görevliler, bu belge ile görevli oldukları seyyar sandıkta oy verirler.

Seyyar sandık kurulu, bu madde kapsamında oy kullanan kişilerin ilgili belgelerini, oy verme işleminden önce alır. Bu belgeler, diğ er seçim evrakı ile birlikte Örnek 88/A sayılı "Seyyar Sandık Kurulu Tarafından İlçe Seçim Kuruluna Teslim Edilecek Malzemeyi Gösterir Tutanak" ile kurulun başkanlığına teslim edilir.

Bu madde uyarınca oy kullanan seçmenlerin ad ve soyadları ile kimlik bilgileri, oy kullandıkları sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak kar ısına imzaları alınır.

Yukarıda sayılan seçmenlerin sayısı o sandık seçmen listesine dâhil edilmez; oy kullanan seçmenlerin toplamına dâhil edilir.

Seyyar sandık kurulunun oy verme işlemi bittikten sonra yapacağı işlemler

MADDE 24- Seyyar sandık kurulu, oy verme işlemi saat 17.00'den önce bitmişse saat 17.00'yi beklemeden; saat 17.00 itibarıyla seyyar sandık seçmen listesinde yer almasına rağmen adresine gidilemeyen seçmenler varsa, bu seçmenlerin adreslerine gidilerek oy vermeleri sağlandıktan sonra derhal ilin kilendirildiği sandığının bulunduğu yere hareket eder. Seyyar sandık kurulu saat 17.00'den önce oy verme işlemi tamamlamış ise, saat 17.00'ye kadar ilin kilendirildiği sandıkta bekler.

Seyyar sandık kurulu ile ilin kilendirilen sandık kurulu, seyyar sandık kurulu gelmeden ve uygunluk teslim tutanağı ile seyyar sandık kuruluna ait zarflar teslim alınmadan kendi sandığını açamaz.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

Mühürlü seyyar oy sandığını saat 17.00'den sonra ilgilendirildiği sandığın bulunduğu yerde ve bu sandıkta oy verme işlemi bittikten sonra açar. Sandıktan çıkan zarflar, seyyar sandık kurulu başkanları tarafından yüksek sesle iki defa sayılır. Eğer sayım arasında fark olursa, üçüncü sayım yapılarak sonucuna göre işlem yapılır ve seçimde kullanılan toplam zarf sayısı tespit edilir.

Bütün zarflar sayıldıktan sonra, geçerli olup olmaması yönünden ayrı ayrı kontrol edilir.

- a) Sandık kurulunca verilen biçim ve renkte olmayan,
- b) "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı olmayan kâğıttan imal edilmiş olan,
- c) Yüksek Seçim Kurulu amblemi olmayan,
- ç) Üzerinde İlçe Seçim Kurulu mührü bulunmayan,
- d) Üzerinde sandık kurulu mührü bulunmayan,
- e) Tamamı yırtılmış olan,
- f) Üzerinde İlçe Seçim Kurulu ve sandık kurulu mührü dışında herhangi bir mühür, imza, yazı, parmak izi veya herhangi bir işaret bulunan,

zarflar geçersiz sayılır.

Ancak, üzerinde sandık kurulu mührü bulunmamasına rağmen Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı, amblemi ve ilçe seçim kurulu mührü bulunan zarflar ile üzerinde leke veya çizik bulunsada dahi bunun özel işaret koymak amacıyla yapıldığı kesin olarak anlaşılamayan zarflar geçerli sayılır.

Titraza uğrayan zarflar ile itiraz uğramayan geçersiz sayılan zarflar, seyyar sandık kurulu başkanları tarafından bir kenara ayrılır. Seyyar sandık kurulu, bütün zarflar kontrol edildikten sonra, itiraz uğrayan zarfları inceleyerek, geçerli veya geçersiz sayılması yönünde kararını verir. Bundan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz oy zarflarının toplam sayısı ayrı ayrı **Seyyar Sandık Kurulunca Düzenlenecek Uygunluk Tespit Tutanağının** ilgili yerine işlenir.

Geçersiz zarflar seyyar sandık kurulunca paketlenir ve paketin üzeri mühürlenerek zarf sayısı yazılır. Bu zarflar saklanır ve kesinlikle açılmaz.

İşlemler yapıldıktan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz zarfların toplam sayısı ile oy kullanan seçmen sayısı karşılaştırılır.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısına eşit veya eksik ise başkaca işlem yapılmaz.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısından fazla ise eşitlemek için önce geçersiz zarf sayısı düşülür. Geçersiz zarf sayısının düşülmesi halinde de eşitlik sağlanamıyorsa, sandık kurulu başkanları geçerli zarflar arasından, eşitlemek için gerekli sayıda zarfı gelmiş çeker ve bu zarflar açılmadan derhal yakılarak imha edilir. İmha edilen zarf sayısı, **Seyyar Sandık Kurulunca Düzenlenecek Uygunluk Tespit Tutanağına** yazılır.

Bu tutanak seyyar sandık kurulu ile ilgilendirilen sabit sandık kurulu tarafından beraberce imzalandıktan sonra seyyar sandık kurulunca paketlenen geçersiz zarflar ile geçerli sayılan zarflardaki kullanılan oylara ait oy zarfları ile uygunluk tespit tutanağının bir örneği ilgilendirilen sandık kuruluna teslim edilir.

İlgilendirilen sandık kurulu 135 sayılı Genelge uyarınca kendi sandığına ait zarf sayım ve tespitini yaptıktan sonra, oy sayımına geçmeden önce seyyar sandık kurulunun geçerli zarfları ile kendi sandığından çıkan geçerli zarfları karşılaştırarak oy sayımına geçer.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/131

Seyyar sandık kurulundan teslim alınan geçerli zarfların sayısı ili kilendirilen sandık sonuç tutanağının ilgili yerlerine ilenir.

Seyyar sandık kurulu malzemelerinin ilçe seçim kuruluna teslimi

MADDE 25- Yukarıdaki tüm illemler bittikten sonra seyyar sandık kurulu başkan tarafından, ilçe seçim kuruluna teslim edilmek üzere "TERCİH" veya "EVET" mühürleri mühür kesesine konulur.

Ayrıca, kullanılmayan birle ik oy pusulaları ve zarfların sayısı tutanağına (Örnek 88/A) geçirilerek bunlarla birlikte oy sandığı, sandık kurulu mühürleri ile diğer oy kullanma araç ve gereçlerini **sandık kurulu başkan ile ad çekme yoluyla belli edilecek siyasi partili en az iki üye tarafından hiçbir gecikmeye meydan verilmeksizin ve hiçbir yerden alınmaksızın en kısa zamanda, sandık kurulunun başkanlığı oldu ğu ilçe seçim kuruluna** Örnek 88/A sayılı ‘‘Seyyar Sandık Kurulu Tarafından İlçe Seçim Kuruluna Teslim Edilen Malzemeyi Gösterir Tutanak’’ ile teslim eder. Bu maddeye aykırı hareket edenler hakkında cezai kovuşturma yapılır.

Sandık kurulunun diğer üyeleri ile mü ahitler de isterlerse ve taahhütta yer varsa veya taahhüt kendileri tarafından sağlanırsa başkanla birlikte gidebilirler.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 26- Bu Genelge’de hüküm bulunmayan hallerde 135 sayılı Genelge’nin bu Genelge’ye aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Dayanak

MADDE 27- Bu Genelge, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun, 6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu ile 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu hükümlerine dayanılarak Yüksek Seçim Kurulunun 15.03.2023 tarih ve 2023/131 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.